

KOMPETENCEMÅL

En konkret vejledning til
arbejdet med kompetencemål
ift. undervisning og elevplan

2020

INDHOLD

Del 1: Tilblivelsen af kompetencemål	3
Kompetencemål - baggrunden	4
1.1: Kompetencemål bor på holdsiden	5
1.2: Opret et kompetencemål	6
1.3: Vælg ”fagligt” mål	7
1.4: Ordlyden for målet	8
1.5: Gem og udgiv målet	9
1.6: Aktuelle mål samles på holdsiden	10
Muligheder i målformuleringen	11
Del 2: Evaluering af kompetencemål	12
Evaluering som prosatekst	13
2.1 Evaluering i målkommentarer	14
2.2 Tilføj kommentar til et mål	15
2.3 Målkommentarer bliver til historik	17
2.4 Kommentarthistorikken – en udviklingsbeskrivelse	19
EPILOG: Kompetencemål	20

DEL 1: TILBLIVELSEN AF KOMPETENCEMÅL

KOMPETENCEMÅL - BAGGRUNDEN

Metoden tager afsæt i et ønske om, at man gerne vil kunne beskrive børnenes udvikling ift. de enkelte fagkompetencer. Udgangspunktet for arbejdet med kompetencemål er en tankegang, hvor underviseren arbejder med at beskrive børnenes faglige udvikling på de gældende kompetenceområder (for det enkelte fag).

1.1: Kompetencemål bor på holdsiden – uden fast tilknytning til forløb

Oprettelsen af målene foretages direkte på **Holdets side** (se fig. 1).

Grundtanken er, at oprette et passende antal ”kompetencevurderingsmål” for det fag, man ønsker evalueret på denne måde. Målene fungerer rent illustrativt som ”notesbøger/Kinabøger” for den udvikling, du løbende observerer hos det enkelte barn.

The screenshot displays the 'Holdets side' (Class page) for 'Dansk 7B'. At the top, there is a search bar for students and buttons for 'Ret holdet' and 'Vurder holdet'. Below the header, a message states 'Der er ingen forløb i dag' (There are no lessons today) with a link to 'Vil du oprette et nyt forløb?' (Do you want to create a new lesson?). The main area features a grid of 20 teacher avatars, each with a name and a red '0' icon. To the right, there is a calendar for 'Uge 34' (Week 34) showing dates from 17. aug to 21. aug, with '18. aug' highlighted in red. Below the calendar, there is a '+ Opret opgave' (Create task) button. Further down, there are sections for 'Ugenoter' (Lesson notes) with a note that no notes have been created for this week, 'Elevmål' (Student goals) with a toggle switch for 'Tillad at elever opretter og evaluerer egne mål' (Allow students to create and evaluate their own goals), and 'Aktuelle mål' (Current goals) with buttons for 'Opret mål' (Create goal) and 'Tildel fra forløb' (Assign from lesson).

Fig. 1: Holdets side, her vist helt uden mål.

1.2: Opret et kompetencemål

Et kompetencemål oprettes på holdets side vha. funktionen [Opret mål] (*se fig. 2*).

Vi benytter denne funktion, idet kompetencevurdering foregår *på tværs af hele skoleåret* og *ikke knytter sig til enkelte forløb*.

VIDSTE DU?

Bemærk at du ved at oprette målet *udenfor forløb* ikke får målet be- hæftet med det lille mærkat, der viser, hvilket forløb målet kommer fra. Herved indikerer du, at målet *ikke er knyttet* til et forløb.

Kompetencer er noget du kan vurdere på løbende, om som aldrig kan siges at være opnået, hvorfor det er det rigtigste at oprette dem her.

Årsplan og forløb

< Uge 34 >

M	T	O	T	F
17. aug	18. aug	19. aug	20. aug	21. aug

+ Opret opgave

Ugenoter

Der er ikke skrevet nogen ugenoter til denne uge.

Elevmål

Tillad at elever opretter og evaluerer egne mål.

Aktuelle mål

Opret mål Tildel fra forløb

Fig. 2: [Opret mål] benyttes til at oprette målet direkte på holdets side.

1.3: Vælg "fagligt" mål

Under oprettelsen skal du tage stilling til om målet skal være "Fagligt" eller "Alsidigt". Du bør her vælge "Fagligt", fordi de faglige mål knyttes til det klasserum, hvor målet er oprettet (se fig. 3).

I det viste tilfælde oprettes målet til "Dansk 7B" (som vist på fig. 1).

Opret mål

Skriv nyt mål eller hent fra arkiv

Fortryd Gem

Opret mål

Vælg type af mål

Fagligt Alsidigt

Elever der skal have målet

Vælg alle Fravælg alle

Anne Galgaard ✓	Anne Larsen ✓	Christian Ive... Madsen ✓	Dafne Høgst... Jensen ✓	Erik Larsen ✓	Heidi Larsen ✓	Julie Brødsgaard ✓
Julie Thomsen ✓	Julie Galgaard ✓	Lasse Thomsen ✓	Louise Carlsen ✓	Lykke Langer ✓	Malene Larsen ✓	Morten Larsen ✓
Sabine Skov ✓	Tanja Lorentzen ✓	Tanja Brødsgaard ✓				

Fig. 3: Ved at vælge "fagligt" mål, sikrer du, at målet bliver i "det faglige klasserum".

VIDSTE DU?

Ved at gøre målet *fagligt* bliver det i dit klasserum. Hvis du derimod vælger *alsidigt* følger målet eleverne rundt i alle de klasserum eleven opholder sig, og altså dermed også på andre underviseres hold.

1.4: Ordlyden for målet

Ordlyden for *kompetencemålet* bestemmer du selv (se tekstfeltet i fig. 4).

Har du brug for hjælp kan du bruge formuleringen i Fælles Mål, men det er **dit valg** hvordan målet skal formuleres, og dermed også hvordan det skal læses af elever og forældre.

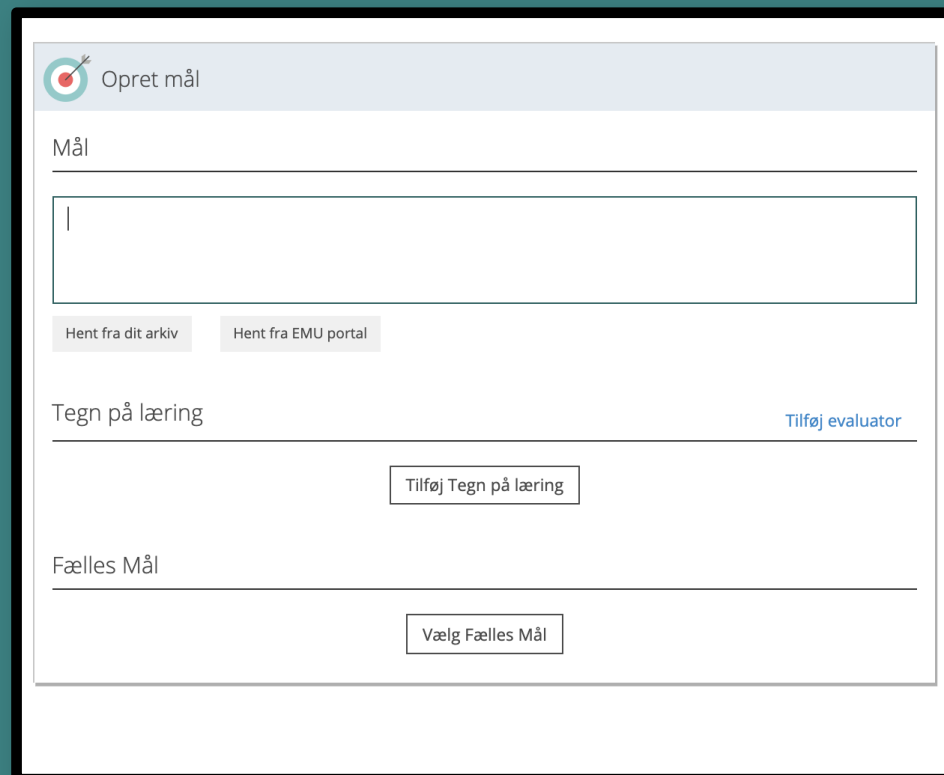

Fig. 4: I tekstfeltet kan du selv formulere din kompetence- eller fokusmålbekrivelse. Det er i ordlyden du skaber rammen om den udviklingsbeskrivelse, du fremover skaber i samarbejde med eleven.

VIDSTE DU?

Du bestemmer selv ordlyden af målformuleringen, og kan nøjes med meget lidt her, da dit arbejde reelt kommer til at ligge i *kommentarerne* til målene.

Har du brug for hjælp til formuleringen, kan du fx klikke på "Hent fra EMU-portal", hvor kompetenceformuleringerne står.

1.5: Gem og udgiv målet

Du udgiver målet til alle de valgte elever idet du trykker på "Gem".

Idet målformuleringen er gemt og udgivet, kan du ikke rette i formuleringen. Hvis du ønsker en anden formulering skal målet slettes og et nyt oprettes og udgives i stedet.

Opret mål

Skriv nyt mål eller hent fra arkiv

Fortryd Gem

Opret mål

Mål

UDVIKLINGSBESKRIVELSE

Fagkompetence: Læsning
Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge

Hent fra dit arkiv Hent fra EMU portal

Tegn på læring [Tilføj evaluatør](#)

Tilføj Tegn på læring

Fælles Mål

Vælg Fælles Mål

Elever der skal have målet

Vælg alle Fravælg alle

Anne Galsgaard ✓ Anne Larsen ✓ Christian Ivesen ✓ Dafne Høgstved ✓ Erik Larsen ✓ Heidi Larsen ✓ Julie Brødsgaard ✓

Fig. 5: Du gemmer og udgiver målet (til alle valgte elever) ved at klikke på "Gem"

VIDSTE DU?

Så snart du har klikket "Gem", så ligger målet i dit arkiv, hvilket betyder at du hurtigt kan hente det igen ved at klikke på *[Hent fra dit arkiv]*.

Målet er dog knyttet til det **fag**, det er oprettet til, og vises kun i arkivet ved oprettelse af mål til samme fag..

1.6: Aktuelle mål samles på holdsiden

Idet et mål er oprettet og gemt, bliver det til en del af de *aktuelle mål*, som findes på holdsiden.

Den løbende evaluering af målet kan foregå på flere måder, og disse gennemgår vi i "Del 2" af dette kompendie.

The screenshot shows the 'MIN UDDANNELSE' interface for a class named 'Dansk 7B'. At the top right, there are buttons for 'Ret holdet' and 'Vurder holdet', with a yellow arrow pointing to the latter. Below the class name, there is a message: 'Der er ingen forløb i dag. Vil du oprette et nyt forløb?'. The main area is divided into two columns. The left column contains a grid of 20 student avatars, each with a name and a red circle icon. The right column contains a calendar for 'Uge 34' with a red highlight on '18. aug' and a '+ Opret opgave' button. Below the calendar, there are sections for 'Ugenoter' (no notes), 'Elevmål' (a toggle switch is turned on), and 'Aktuelle mål' (Current goals). The 'Aktuelle mål' section shows a target icon and the text: 'UDVIKLINGSBESKRIVELSE: Fagkompetence: Læsning. Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge. 17 elever med dette mål.' A 'Nye' badge is visible at the bottom left of this section.

VIDSTE DU?

Processen gentages for hvert af det antal mål du ønsker på hvert hold. Dine mål er gemt i dit arkiv, og kan dermed genanvendes år efter år.

Fig. 6: Aktuelle mål vises på holdsiden. Du kan tilføje det antal mål du har behov for.

MULIGHEDER I MÅLFORMULERINGEN

I del 1 har fokus været på tilblivelsen af *kompetencemålet*, men det er i sig selv ikke nødvendigt, at fokusere på fagkompetencerne. Der kan være mange andre fokusområder.

På *fig. A* viser vi, hvordan man fx vælge at fortsætte med målene fra del 1, således der er mål (noteshæfter/Kinabøger) til hver enkel fagkompetence.

Vi ser på evalueringen af målene i del 2, men der lægges op til en metodik, hvor lærerne *prosaisk* beskriver elevernes udvikling ift. fagkompetencerne og evt. også udvider med aftaler eller ønskede indsatser på baggrund af observationer eller samtaler/aftaler.

På *fig. B* ser man sådan set samme måltype, men her har man valgt at forsimple målbeskrivelsen mest muligt. Til gengæld har man bundet målet sammen med *Fagkompasset*, hvorved målikonet erstattes med en visning af et mini-kompas.

Der er et utal af muligheder for at beskrive forskellige måltyper/-tekster, og det handler alene om, at du rette teksten til at være tættest muligt på det, du har behov for at beskrive.

Som det ses i *fig. C*, kan man også vælge at lave en *generel beskrivelse*. Her er målet "designet" til at kunne opsamle alle oplysninger om barnet ét og samme sted; her kaldet *Elevplansnoter*. Dette kan være en inspiration på især de mindste årgange eller til timefagene, og hele tiden være med til at holde et mål/en aftale *i fokus* for både elever og forældre.

Som timefagsnote (de små fag med mange enkelttimer, hvor lærerne ofte har mange elever) kan det fx benyttes til årligt at give en ganske kort status.

UDVIKLINGSBESKRIVELSE
Fagkompetence: Kommunikation
Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer
17 elever med dette mål
Nyt

UDVIKLINGSBESKRIVELSE
Fagkompetence: Fremstilling
Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer
17 elever med dette mål
Nyt

UDVIKLINGSBESKRIVELSE
Fagkompetence: Læsning
Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge
17 elever med dette mål
Nyt

ELEVPLANSNOTER
Her indskrives evt. fokuspunkter, mål og/eller aftaler.
(Både lærer/pædagog og elev kan indskrive noter/kommentarer)
17 elever med dette mål
Nyt

Fig. A: Der er oprettet flere kompetencemål på samme måde som vist tidligere. Bemærk at strukturen i måltæksten er identisk.

UDVIKLINGSBESKRIVELSE
Fokusområde: Læsning
17 elever med dette mål
Nyt

*Fig. B: Ved at knytte målet sammen med **Fagkompasset**, ændres målikonet til et mini-fagkompas.*

Fig. C: Du kan lave meget overordnede målformuleringer til brug i de mindre klasser. Her er det ét mål til opsamling på tværs af alle målsætninger.

DEL 2: EVALUERING AF KOMPETENCEMÅL

EVALUERING SOM PROSATEKST

Nu hvor målet/målene udgivet, er det vigtigt at vide, hvordan du metodisk kan bruge målene fremadrettet. Der er *mange* metoder, men i det følgende arbejder vi med at beskrive den prosaiske model, hvor det er *dine observationer og aftaler* (som metodisk eksempel), der danner grundlaget for den udviklingsbeskrivelse/notation, der laves.

Det er nu vi minder dig om fortællingen, hvor vi tænker på målene som små *notesblokke*, der giver dig mulighed til at indskrive relevante ting ift. målet *løbende* efterhånden som du *observerer* dem.

Det er vigtigt at du *ikke fortaber dig i detaljer*, men dygtiggør dig ift. at beskrive de ting, der giver mening at dokumentere. Ikke ulig hvad mange undervisere tidligere har gjort med fx *Kinabøger* og andre typer notesblokke/tekstdokumenter. Det er også vigtigt at huske, at når du har skrevet noget her, så kan det læses af forældre og elever. Det er i sig selv måske lidt grænseoverskridende, men ved gennemtænkning af metoden, kan det blive til en styrke over tid.

Hvis du gør dig dine noter som vist i det følgende, så skal du ikke bekymre dig om *sikkerheden* ift. fx personfølsomme data osv. – Du er med andre ord i gang med at gøre noget, der løbende *fylder information i elevplanen på en sikker og lovlig måde*.

2.1: Evaluering i målkommentarer

Når det *giver* mening at fastholde eller beskrive, at eleven har flyttet sig ift. den valgte målformulering, bruger din *notesblok/Kinabog* til at beskrive dette for den enkelt elev.

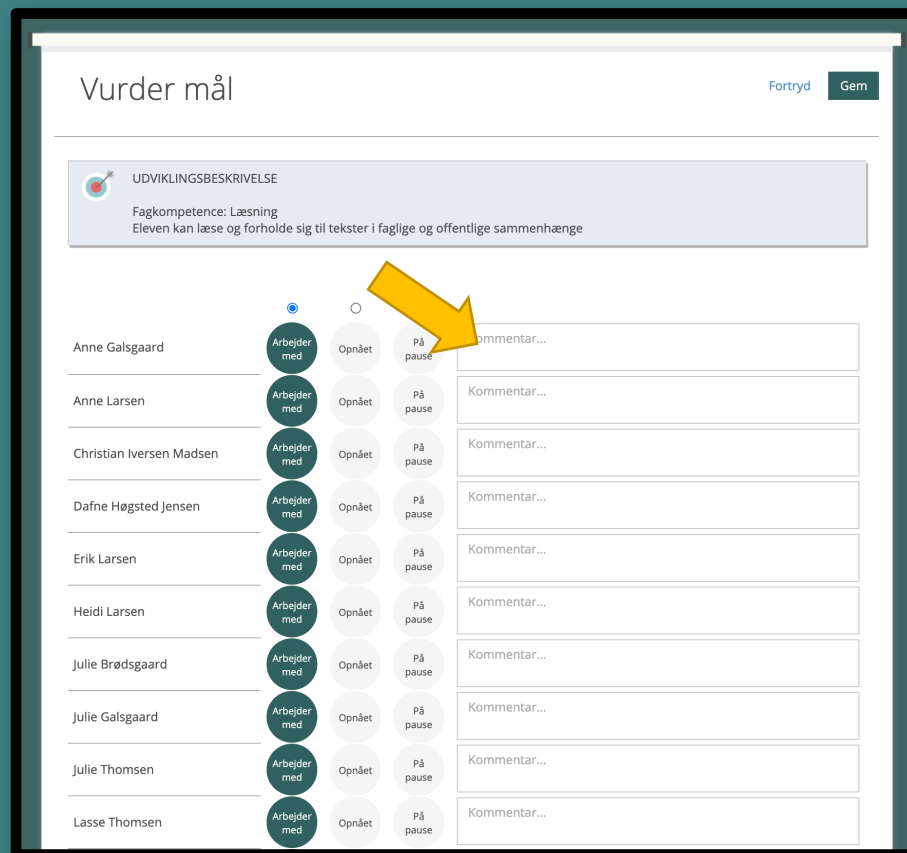
Det gør du ved at klikke på målet på holdet side (se fig. 7).

The screenshot shows the 'MIN UDDANNELSE' interface for a class named 'Dansk 7B'. At the top, there are navigation icons, a search bar, and buttons for 'Ret holdet' and 'Vurder holdet'. Below the class name, there is a message: 'Der er ingen forløb i dag. Vil du oprette et nyt forløb?'. The main area features a grid of student avatars, a calendar for 'Uge 34' (August 17-21), and a list of goals. A goal is highlighted with an orange box, showing a target icon and the text: 'UDVIKLINGSBESKRIVELSE: Fagkompetence: Læsning. Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge. 17 elever med dette mål.' The goal is marked as 'NY'.

Fig. 7: Klik på målet for at komme til din mulighed for at kommentere på målet – i et overblik, hvor du kan kommentere på flere elever på én gang.

2.2: Tilføj kommentar til et mål

På den fremkomne elevliste (se fig. 8), indskrives du nu det, du ønsker at dokumentere. Dette gøres i *kommentarfeltet* ud for den enkelte elev. Du kan på denne liste indskrive kommentarer til flere elever inden du gemmer.

The screenshot shows a web interface titled 'Vurder mål' with a 'Fortryd' button and a 'Gem' button. Below the title is a section for 'UDVIKLINGSBESKRIVELSE' with the text 'Fagkompetence: Læsning' and 'Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge'. Below this is a table with columns for student names, status, and a comment field. The status column has three options: 'Arbejder med' (selected), 'Opnået', and 'På pause'. A yellow arrow points to the 'Kommentar...' field for Anne Galsgaard.

Navn	Status	Kommentar
Anne Galsgaard	Arbejder med	Kommentar...
Anne Larsen	Arbejder med	Kommentar...
Christian Iversen Madsen	Arbejder med	Kommentar...
Dafne Høgsted Jensen	Arbejder med	Kommentar...
Erik Larsen	Arbejder med	Kommentar...
Heidi Larsen	Arbejder med	Kommentar...
Julie Brødsgaard	Arbejder med	Kommentar...
Julie Galsgaard	Arbejder med	Kommentar...
Julie Thomsen	Arbejder med	Kommentar...
Lasse Thomsen	Arbejder med	Kommentar...

Fig. 8: Du indskrives den ønskede prosatekstkommentar i kommentarfeltet ud for hver enkelt elev.

TIP TIL INDSKRIVNING

Du skal vide, at det du skriver her udgives til **alle, der kan læse elevplanen** i det øjeblik du klikker [Gem] (det kan dog evt. senere redigeres/slettes).

HUSK! - Vær fagligt funderet og skriv kort og konkret.

Lav dokumentation men gerne med et fremadrettet fokus for den, der arbejder med målet.

Overvej en metode, hvor du fx beskriver:

- Observation, og
- Aftale/Ønsket indsats

Hvor **observationen** er grundlaget for aftalen/den ønskede indsats. Indsatsen kan være fra hhv. skolen, hjemmet eller barnet selv.

Det er i dette arbejde med **den løbende beskrivelse af udviklingen** ift. kompetenceområdet, at du – som underviser – skabe en progressionsfortælling om barnets faglige udvikling. Det er her du nu fører en slags **udviklingslogbog** ift. fagets kompetenceområder.

Se også **fig. 9** (næste side) for et konkret eksempel herpå.

2.2: Tilføj kommentar til et mål (fortsat)

Din måde at skrive kommentarerne på afgør, hvordan elevens udvikling beskrives. Der bør altså lægge en række overvejelser bag den valgte metode.

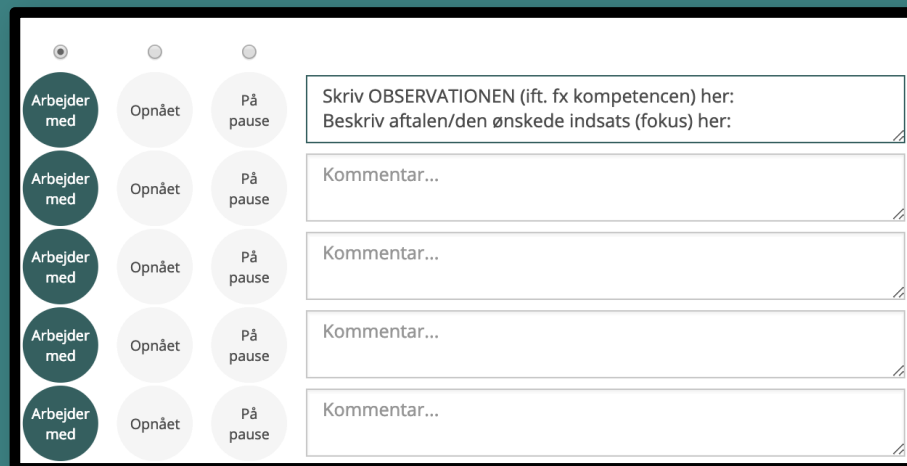

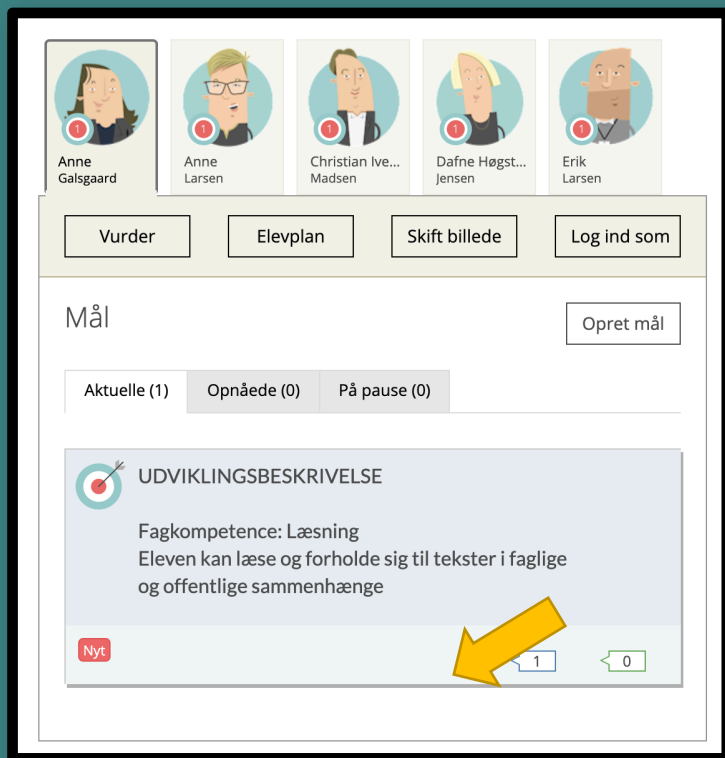
Fig. 9: Eksempel på metodisk indskrivning i kommentarfeltet, hvor der arbejdes konsekvent med *observation* og *indsats*.

VIDSTE DU?

Du skal ikke bekymre dig om at skrive, hvem du er eller hvornår du har foretaget dit notat. Det tager platformen sig af, og viser i visningen på elevniveau og i elevplanen.

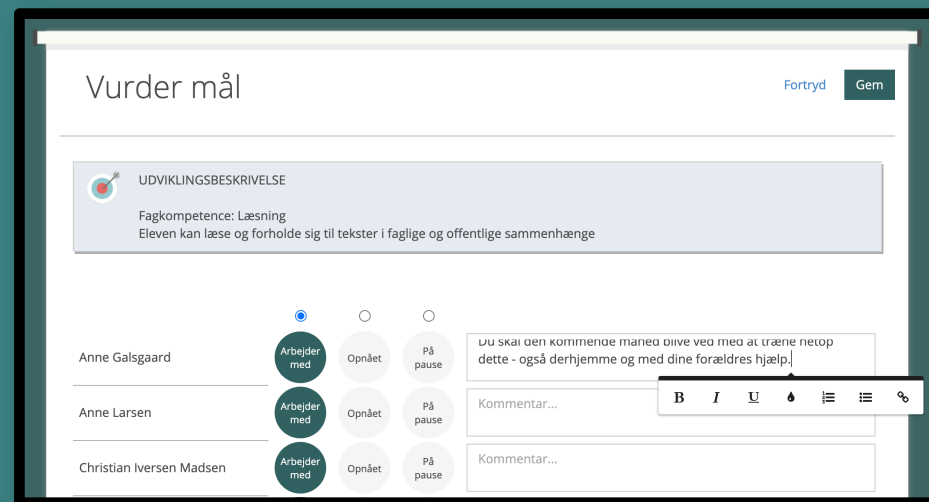
2.3: Målkommentarer bliver til historik

En indskrivning i kommentarfeltet på målet (se fig. 10) bliver til en angivelse af, at der er en "undervise-kommentar" på målet under den enkelte elev (se fig. 11).

The screenshot shows a user interface for managing goals. At the top, there are five user avatars: Anne Galsgaard, Anne Larsen, Christian Iversen Madsen, Dafne Høgst-Jensen, and Erik Larsen. Below the avatars are buttons for 'Vurder', 'Elevplan', 'Skift billede', and 'Log ind som'. The main section is titled 'Mål' and includes a 'Opret mål' button. There are three tabs: 'Aktuelle (1)', 'Opnåede (0)', and 'På pause (0)'. The 'Aktuelle (1)' tab is selected, showing a goal card with a target icon, the title 'UDVIKLINGSBESKRIVELSE', and the text 'Fagkompetence: Læsning. Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge'. At the bottom of the goal card, there is a red 'Nyt' button and a blue box containing the number '1', with a yellow arrow pointing to it. To the right of the blue box is a green box containing the number '0'.

Fig. 11: 1-tallet i den blå boks, angiver antallet af "underviserkommentarer" på det pågældende mål.

The screenshot shows a 'Vurder mål' (Evaluate goal) interface. At the top right are buttons for 'Fortryd' and 'Gem'. Below is a goal card with a target icon, the title 'UDVIKLINGSBESKRIVELSE', and the text 'Fagkompetence: Læsning. Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge'. Below the goal card are three status buttons: 'Arbejder med' (selected), 'Opnået', and 'På pause'. Below these are three comment input fields for 'Anne Galsgaard', 'Anne Larsen', and 'Christian Iversen Madsen'. The 'Anne Galsgaard' field contains the text 'Du skal den kommende måned blive ved med at træne netop dette - også derhjemme og med dine forældres hjælp.' Below the input fields are buttons for 'Arbejder med', 'Opnået', and 'På pause'. A rich text editor toolbar is visible above the 'Anne Larsen' and 'Christian Iversen Madsen' fields.

Fig. 10: Eksempel på indskrivning i kommentarfeltet.

VIDSTE DU?

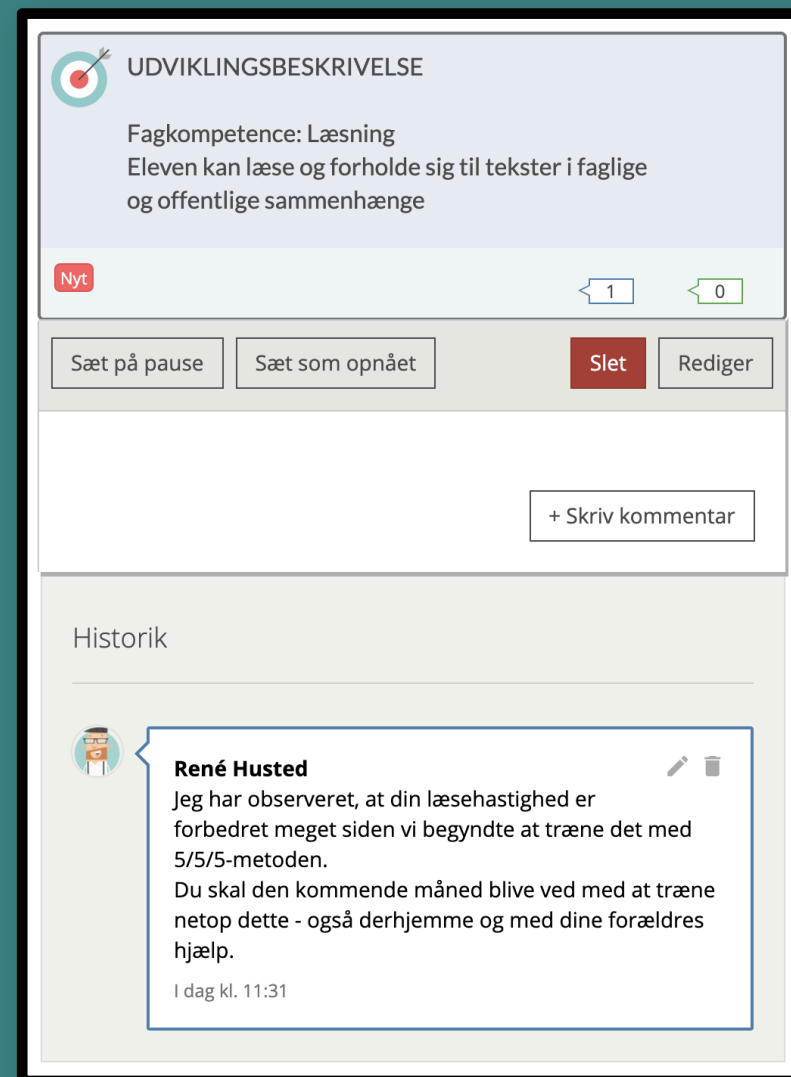
Alle lærer/pædagogers kommentarer udstilles i en **blå** boks, mens børnenes kommentarer altid udstilles i en **grøn** boks.

Mål du ikke afslutter ligger **altid** på fanen **Aktuelle** i målhistorikken.

2.3: Målkommentarer bliver til historik (fortsat)

Indskrivningerne kan ses idet man "klikker" på målet for den enkelte elev. Alle indskrivninger er logget med *hvem* og *hvornår* kommentaren er indskrevet.

Dette gør sig også gældende, når man ser målene i elevplanen.

The screenshot shows a user interface for a goal comment. At the top, there is a target icon and the text "UDVIKLINGSBESKRIVELSE". Below this, the subject "Fagkompetence: Læsning" is listed, followed by a description: "Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge". A red "Nyt" button is on the left, and a notification bubble with "1" is on the right. Below the description, there are buttons for "Sæt på pause", "Sæt som opnået", "Slet", and "Rediger". A "+ Skriv kommentar" button is also present. The "Historik" section shows a comment from "René Husted" with a timestamp of "I dag kl. 11:31". The comment text reads: "Jeg har observeret, at din læsehastighed er forbedret meget siden vi begyndte at træne det med 5/5/5-metoden. Du skal den kommende måned blive ved med at træne netop dette - også derhjemme og med dine forældres hjælp."

VIDSTE DU?

Historikken indskrives i **omvendt kronologisk rækkefølge** således den seneste indskrivning altid ligger øverst.

Det giver mulighed for **altid** at tale ud fra den seneste indskrivning i historikken.

Fig. 12: Kommentarerne indføres til det enkelte mål – på den enkelte elev, og det angives både *hvem* der har lavet kommentaren, og *hvornår* det er sket.

2.4: Kommentarthistorikken – en udviklingsbeskrivelse

Ved flere indskrivninger *bygges et tårn* af kommentarer, der illustrerer, hvordan barnets udvikling løbende får *lagt flere og flere klodser på* ift. den enkelte kompetence (se fig. 13).

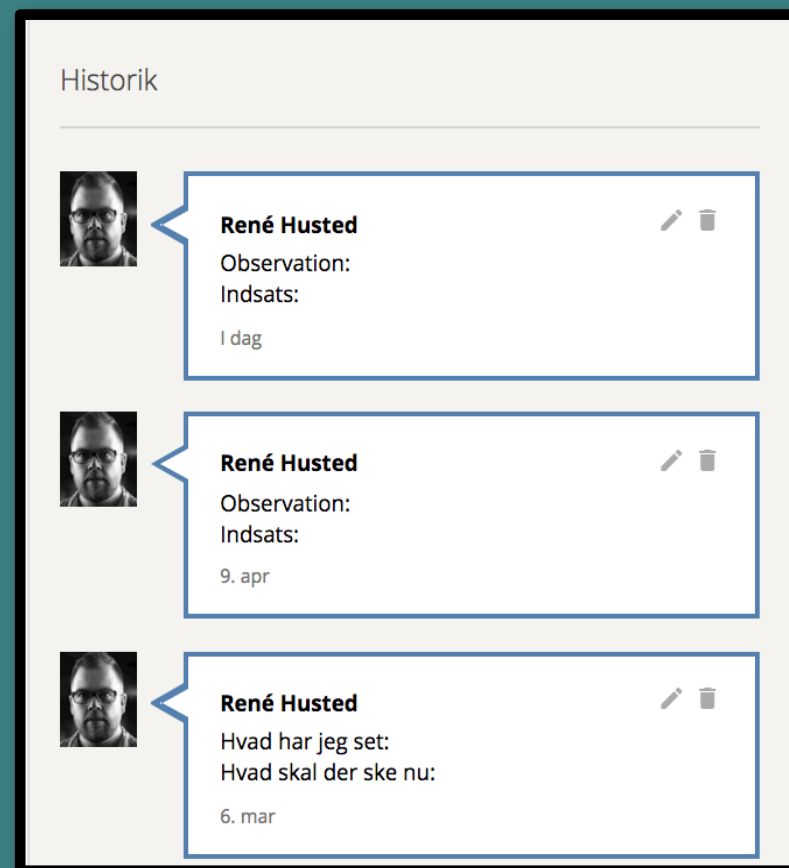

Fig. 13: Summen af kommentarer kommer til at udgøre et "tårn", der beskriver udviklingen og de foki, der har været undervejs ift. målbeskrivelsen.

VIDSTE DU?

Hver enkelt *kommentarindskrivning* i historikken kan til en hver tid **redigeres** (blyanten) eller **slettes** (papirkurven).

Dette giver dig en tryghed ift. evt. **forkerte** indskrivninger, der kan rettes eller slettes.

EPILOG: KOMPETENCEMÅL

Samlet set er dette en måde du nu kan oprette og benytte *målværktøjet* til at foretage **kompetencevurderinger** i MinUddannelse.

Denne metode benyttes allerede og er i mange skoler med til at gøre dagligdagen omkring evalueringen kontekstnær og meningsfuld. Evaluering med afsæt i fagenes kompetenceområder er netop *meningsfuld* og giver konkrete områder at stille skarpt på i skole-hjem-samarbejdet.

Visningen af målene i **elevplanen** finder man på fagets side, hvor man navigerer til fanen **Mål**. På denne fane ligger alle de udvalgte kompetencevurderingsområder i givet fald vist først (*som aktuelle*), idet du på intet tidspunkt afslutter arbejdet med målene.

Det at antallet af mål minimeres gør det simplere at tilgå for både børn og forældre, og den måde målene er formuleret og beskrevet på danner en tydelig ramme om de grundpiller et fag "står på", hvilket skaber et fælles sprog mellem skole og hjem om netop faget.

LÆRERENS DØMMEKRAFT, DE PROSAISKE EVALUERINGER OG PORTEFØLJEN

Kommentering er altså én model, der kan anvendes som det måtte passe i arbejdsgangen på den enkelte skole. For mange er netop dette en optimal løsning, fordi **lærerens professionelle dømmekraft** kommer til at spille en central rolle i evalueringen af de opstillede mål.

Det er oplagt også at kombinere dette fx med opgaveporteføljen, fordi man derved får et rigtigt godt afsæt for dialog med både elev og forældre.

